

Cvičení 3

Přehled vzorců pro exponenciální rozložení

Hustota rozložení $\text{Ex}(\lambda)$: $\varphi(x) = \lambda e^{-\lambda x}$ pro $x > 0$, = 0 jinak

Kvantilová funkce: $\Phi^{-1}(\alpha) = -\frac{1}{\lambda} \ln(1 - \alpha)$, $\alpha \in (0, 1)$

$\forall x > 0, \forall h > 0: P(X > t + h / X > t) = P(X > h)$

Hustota rozložení $\text{Er}(k, \lambda)$: $\varphi(x) = \frac{(\lambda x)^{k-1}}{(k-1)!} \lambda e^{-\lambda x}$ pro $x > 0$, = 0 jinak

Meze 100(1- α)% int. sp. pro $E(X)$: $D = \frac{2nM}{\chi^2_{1-\alpha/2}(2n)}$, $H = \frac{2nM}{\chi^2_{\alpha/2}(2n)}$

Meze 100(1- α)% asymptotického int. sp. pro $E(X)$: $D = M - \frac{M}{\sqrt{n}} u_{1-\alpha/2}$, $H = M + \frac{M}{\sqrt{n}} u_{1-\alpha/2}$

Příklad 1.: Doba do ukončení opravy v opravně obuvi je náhodná veličina, která se řídí exponenciálním rozložením se střední hodnotou 3 dny. Jaká je pravděpodobnost, že oprava bude ukončena do dvou dnů?
V MATLABu: $p = \text{expcdf}(2, 3)$

Příklad 2.: Životnost žárovky má exponenciální rozložení se střední hodnotou 600 h. Jaká je pravděpodobnost, že žárovka bude svítit dalších aspoň 200 h, jestliže již svítila aspoň 800 h?
V MATLABu: $p = 1 - \text{expcdf}(5, 2)$

Příklad 3.: Doba (v hodinách), která uplyne mezi dvěma naléhavými příjmy v jisté nemocnici, se řídí exponenciálním rozložením se střední hodnotou 2 h. Jaká je pravděpodobnost, že uplyne více než 5 h bez naléhavého příjmu?

Příklad 4.: Zkoumá se funkce dvou nezávisle na sobě pracujících přístrojů. Doba bezporuchové funkce i -tého přístroje je náhodná veličina $X_i \sim \text{Ex}(\lambda_i)$, $i = 1, 2$. Jaká je pravděpodobnost, že za dobu $t_0 > 0$ a) ani jeden přístroj neseleže, b) selže aspoň jeden přístroj?

Příklad 5.: Najděte 5. percentil náhodné veličiny $X \sim \text{Ex}(0, 1)$.
V MATLABu: $K = \text{expinv}(0.05, 10)$

Příklad 6.: Jistý přístroj má poruchu v průměru jednou za 2000 hodin. Doba čekání na poruchu se řídí exponenciálním rozložením. Stanovte dobu t tak, aby pravděpodobnost, že přístroj bude pracovat po dobu delší než t , byla 0,99.
V MATLABu: $t = \text{expinv}(0.01, 2000)$

Příklad 7.: Zákazník prochází třemi nezávislými stanicemi obsluhy, přičemž v každé z nich se doba obsluhy řídí exponenciálním rozložením se střední hodnotou 1 minuta. Jaká je pravděpodobnost, že celková doba obsluhy nepřesáhne 2 minuty?

Příklad 8.: V jisté prodejně potravin bylo na základě náhodného výběru 50 zákazníků zjištěno, že průměrná doba obsluhy u pokladny je 30 s. Předpokládejme, že doba obsluhy je náhodná veličina s exponenciálním rozložením. Najděte 95% empirický interval spolehlivosti pro střední hodnotu doby obsluhy.

Příklad 9.: Pro údaje z příkladu 8 spočítejte meze 95% asymptotického empirického intervalu spolehlivosti pro střední hodnotu doby obsluhy.

Cvičení 3

Přehled vzorců pro exponenciální rozložení

Hustota rozložení $\text{Ex}(\lambda)$: $\varphi(x) = \lambda e^{-\lambda x}$ pro $x > 0$, = 0 jinak

Kvantilová funkce: $\Phi^{-1}(\alpha) = -\frac{1}{\lambda} \ln(1 - \alpha)$, $\alpha \in (0, 1)$

$\forall x > 0, \forall h > 0: P(X > t + h / X > t) = P(X > h)$

Hustota rozložení $\text{Er}(k, \lambda)$: $\varphi(x) = \frac{(\lambda x)^{k-1}}{(k-1)!} \lambda e^{-\lambda x}$ pro $x > 0$, = 0 jinak

Meze 100(1- α)% int. sp. pro $E(X)$: $D = \frac{2nM}{\chi^2_{1-\alpha/2}(2n)}$, $H = \frac{2nM}{\chi^2_{\alpha/2}(2n)}$

Meze 100(1- α)% asymptotického int. sp. pro $E(X)$: $D = M - \frac{M}{\sqrt{n}} u_{1-\alpha/2}$, $H = M + \frac{M}{\sqrt{n}} u_{1-\alpha/2}$

Příklad 1.: Doba do ukončení opravy v opravně obuvi je náhodná veličina, která se řídí exponenciálním rozložením se střední hodnotou 3 dny. Jaká je pravděpodobnost, že oprava bude ukončena do dvou dnů?
V MATLABu: $p = \text{expcdf}(2, 3)$

Příklad 2.: Životnost žárovky má exponenciální rozložení se střední hodnotou 600 h. Jaká je pravděpodobnost, že žárovka bude svítit dalších aspoň 200 h, jestliže již svítila aspoň 800 h?
V MATLABu: $p = 1 - \text{expcdf}(5, 2)$

Příklad 3.: Doba (v hodinách), která uplyne mezi dvěma naléhavými příjmy v jisté nemocnici, se řídí exponenciálním rozložením se střední hodnotou 2 h. Jaká je pravděpodobnost, že uplyne více než 5 h bez naléhavého příjmu?

Příklad 4.: Zkoumá se funkce dvou nezávisle na sobě pracujících přístrojů. Doba bezporuchové funkce i -tého přístroje je náhodná veličina $X_i \sim \text{Ex}(\lambda_i)$, $i = 1, 2$. Jaká je pravděpodobnost, že za dobu $t_0 > 0$ a) ani jeden přístroj neseleže, b) selže aspoň jeden přístroj?

Příklad 5.: Najděte 5. percentil náhodné veličiny $X \sim \text{Ex}(0, 1)$.
V MATLABu: $K = \text{expinv}(0.05, 10)$

Příklad 6.: Jistý přístroj má poruchu v průměru jednou za 2000 hodin. Doba čekání na poruchu se řídí exponenciálním rozložením. Stanovte dobu t tak, aby pravděpodobnost, že přístroj bude pracovat po dobu delší než t , byla 0,99.
V MATLABu: $t = \text{expinv}(0.01, 2000)$

Příklad 7.: Zákazník prochází třemi nezávislými stanicemi obsluhy, přičemž v každé z nich se doba obsluhy řídí exponenciálním rozložením se střední hodnotou 1 minuta. Jaká je pravděpodobnost, že celková doba obsluhy nepřesáhne 2 minuty?

Příklad 8.: V jisté prodejně potravin bylo na základě náhodného výběru 50 zákazníků zjištěno, že průměrná doba obsluhy u pokladny je 30 s. Předpokládejme, že doba obsluhy je náhodná veličina s exponenciálním rozložením. Najděte 95% empirický interval spolehlivosti pro střední hodnotu doby obsluhy.

Příklad 9.: Pro údaje z příkladu 8 spočítejte meze 95% asymptotického empirického intervalu spolehlivosti pro střední hodnotu doby obsluhy.